

Muzej Slavonije
Odjel umjetničkog obrta
Osijek, 20. siječnja 2025.

Izvešće o provedenom stručnom nadzoru u Gradskom Muzeju Županja

U skladu s odredbama Pravilnika o načinu i mjerilima za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske (NN 16/2019), te Programa o provedbi poslova matičnosti Muzeja Slavonije, Osijek za 2024. godinu obavljen je stručni nadzor u Gradskom muzeju Županja, 28. studenoga 2024. godine.

Stručni nadzor nad umjetničkim zbirkama i zbirkama primijenjene umjetnosti, odnosno zbirkama u kojima su navedeni predmeti sistematizirani, obavila je Andreja Šimičić, viša kustosica Muzeja Slavonije u prisutnosti ravnatelja Gradskog muzeja Županja Hrvoja Tkalca te kustosa voditelja zbirke u kojima su sistematizirani umjetnički predmeti i predmeti primijenjene umjetnosti: Janje Juzbašić, muzejske Savjetnice i Marte Huber, kustosice; zatim matičara 2. razine Muzeja Slavonije: Ante Grubišića, muzejskog savjetnika, Ksenije Katalinić, muzejske savjetnice i Sanje Vidović, muzejske savjetnice.

Stručni nadzor je obuhvaćao način vođenja muzejske dokumentacije, stanje muzejske građe u depou te stalni muzejski postav.

Gradski muzej Županja je zavičajni muzej osnovan 1953. godine, prvih je godina djelovao kao *Muzejska zbirka u Županji, Kotarski muzej*, čak i *Posavski muzej*. Osnivač je grad Županja. Prvi je stalni postav otvoren 1957. godine u prizemlju graničarskog čardaka, koji je otkupljen iz privatnog vlasništva 1964. godine. Godine 1977. u sastav je Muzeja ušla zgrada nekadašnje parobrodske agencije (tzv. Agencija). Tijekom 1991. godine dobiva naziv *Zavičajni muzej Stjepana Grubera*, prema jednom od osnivača i prvom ravnatelju i kustosu Muzeja, a od 2023. godine nosi naziv *Gradski muzej Županja*.

Važnu je ulogu u radu muzeja imalo nekoliko udruga i ustanova: *Društvo prijatelja muzeja u Županji*, *Matica hrvatska* te Društvo muzealaca i konzervatora NR Hrvatske, Podružnica za Slavoniju kao i Društvo muzealaca Slavonije i Baranje (danas: Muzejska udruga istočne Hrvatske).

Stalni postav Muzeja nalazi se u dvije zgrade, obje su zaštićena kulturna dobra,: u Čardaku paleontološka i arheološka zbirka te zbirka Vojne krajine i građanske epohe, a u Agenciji etnografska zbirka.

U muzeju su zaposleni Hrvoje Tkalac, prof. pov. i dipl. arh., ravnatelj Muzeja, kustosi: mr. sc. Janja Juzbašić, muzejska savjetnica, Marta Huber, mag. hist. i mag. ethnol., kustosica i Mateo Obradović, mag. hist., kustos te računovodstveno-financijski djelatnik Đurica Marošević, tajnica i spremačica Blaženka Filipović i domar Dražen Zovak.

Sadržaj i način vođenja muzejske dokumentacije

Knjiga inventara

Muzej ima rukopisne Inventarne knjige prema odjelima:

Glavna inventarna knjiga **kulturno-povijesne građe**: od inv. broja 1 do inv. br. 87; vođena je od 1953. godine.

Povijesna zbirka ima dvije inventarne knjige:

Povijesna zbirka I: srednji vijek: od inv. broja 1 do inv. br. 1138/P; vođena je do 1987. godine

Povijesna zbirka II: nastavlja se na knjigu I: od inv. br. 1139/P do 1330; vođena je od 1987. godine.

Arheološka zbirka ima tri inventarne knjige:

Arheološka zbirka – A1 – Prehistorija i paleontologija: od inv. br. 1 do inv. br. 1511; vođena je od siječnja 1974. godine do 2008. godine

Arheološka zbirka A1 – Prehistorija 2: to je djelomični prijepis inventarne knjige Arheologija A1. od inv. br. 1 do inv. br. 227

Arheološka zbirka – A 3 – srednji vijek: od inv. br. 1 do inv. br. 644; vođena je od 1961. godine.

Knjige ulaska

Knjiga ulaska NOB: od broja 1 do 32, tijekom 1971. godine

Knjiga ulaska Zbirke paleontološko-arheološka: od broja 1 do 25, tijekom 1972. godine

Knjiga ulaska Zbirke Vojne krajine. Od broja 1 do 35, tijekom 1972. godine

Knjiga ulaska Građanske zbirke: od broja 1 do 58, vođena tijekom 1972. godine

Fototeka

To je popis pozitiva, u dvije knjige:

Inventarna knjiga fototeke: od inv. broja 1 do 1109/poz

Inventarna knjiga fototeke II: od inv. br. 1110/poz do 2994

Od 2024. godine vodi se Knjiga inventara u računalnom programu M++.

Prema ispisu u OREG-u, muzejska je građa sistematizirana u nekoliko zbirki:

Arheologija – Antička zbirka

Arheologija – Prethistorijska zbirka

Arheologija – Srednjovjekovna zbirka

Etnološka zbirka

Galerijska zbirka

Kulturno-povijesna zbirka

Numizmatička zbirka

Paleontološka zbirka

Povijesna zbirka

Prirodoslovna zbirka

Tehnička zbirka

Zbirka knjiga

Zbirka Vojne Krajine

(ispis iz OREG u prilogu)

Usmenim razgovorom s kolegama i uvidom u računalni program M++, u praksi je muzejska građa organizirana unutar odjela i zbirki:

Arheološki odjel (voditelj: Hrvoje Tkalac): Antička zbirka, Prethistorijska zbirka, Srednjovjekovna zbirka, Numizmatička zbirka

Etnološki odjel (voditeljica Janja Juzbašić): Zbirka tradicijskog gospodarstva, Zbirka kućanstva, Zbirka rukotvorstva i obrta, Zbirka tekstila

Kulturno-povijesni odjel (voditeljica Marta Huber): Tehnička zbirka, Zbirka fotografija, Zbirka knjiga, Zbirka plakata, Zbirka razglednica, Zbirka sakralnih predmeta, Zbirka umjetničkog obrta

Likovni odjel (voditeljica Janja Juzbašić): Zbirka crteža i grafika, Zbirka keramike, Zbirka skulptura, Zbirka slika, Zbirka umjetničke fotografije

Povijesni odjel (voditelj Mateo Obradović): Zbirka dokumenata , Zbirka Domovinskog rata, Militaria , Zbirka muzeloških pomagala , Zbirka novije povijesti , Zbirka Vojne krajine

Prirodoslovni odjel (voditelj Hrvoje Tkalac): Paleontološka zbirka, Prirodoslovna zbirka, Šumarska zbirka

Budući da je uočeno neslaganje podataka u OREG-u i trenutnog zatečenog stanja, kolegama je preporučeno da usklade sistematizaciju. Smatramo da bi za kvalitetniji rad i pregled muzejske

građe bilo uputno napraviti reviziju postojeće sistematizacije građe prema zbirkama te izraditi novu podjelu. Neke Zbirke (Zbirka sakralnih predmeta, npr.) imaju 0 predmeta, dok se neki predmeti nalaze u Odjelu, a izvan bilo koje Zbirke otvorene u programu M++ (Kulturno povijesni odjel, npr.). Matičari su ponudili pomoć kolegama kustosima u tome poslu, a svakako treba obavijestiti MDC kako bi se u OREG mogla upisati valjana sistematizacija prema zbirkama. Pregled zbirki izvršen je prema trenutnoj sistematizaciji u Muzeju:

Umjetnička građa i građa primijenjene umjetnosti nalazi se u nekoliko Odjela, odnosno Zbirki:

Kulturno-povijesni odjel: 1016 predmeta

Voditeljica: Marta Huber

Zbirka plakata

Broj predmeta: 20

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Zbirka sakralnih predmeta

Broj predmeta: 0

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Zbirka umjetničkog obrta

Broj predmeta: 6

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Likovni odjel: 324 predmeta

Voditeljica: Janja Juzbašić

Iako su otvorene zbirke unutar odjela, u programu M++ predmeti nisu raspoređeni po zbirkama:

Zbirka crteža i grafika

Broj predmeta: 0

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Zbirka keramike

Broj predmeta: 0

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Zbirka skulptura

Broj predmeta: 0

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Zbirka slika

Broj predmeta: 0

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Zbirka umjetničke fotografije

Broj predmeta: 0

Razina opisa: prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Stanje inventarizacije (studeni 2024.)

U muzejski program M++ ukupno je upisano 807 muzejskih predmeta.

Vode se Knjiga ulaska i Knjiga izlaska.

Stalni postav / izložbe

Stalni se postav nalazi u dvije zgrade: u Čardaku i Agenciji. Umjetnički predmeti i predmeti primijenjene umjetnosti nalaze se izloženi na katu Čardaka, u dionici građanske epohe grada Županje.

U dvije je sobe izložena građa iz turskog razdoblja i doba Vojne granice, zatim ambijentalno uređena ljekarna iz 2. polovice 19. stoljeća. Umjetnička građa 18. i 19. stoljeća dio je ambijentalnih postava (historicistička soba, građanski salon iz 1930-ih godina) u još dvije izložbene sobe.

Stanje u čuvaonicama

Čuvaonice se nalaze u prizemlju nove zgrade, sagrađene 2003. godine (u kojoj su na katu smješteni uredi kustosa). Predmeti su pohranjeni u ormare tzv. kompaktuse, na police, u beskiselinskim kutijama.

Zaključak

Umjetnički predmeti i predmeti primijenjene umjetnosti su inventarizirani u računalni program M++ i sistematizirani su u Kulturno-povijesnom odjelu i Likovnom odjelu te zbirkama unutar navedenih Odjela. Zapisi o predmetima u Likovnom odjelu nisu raspoređeni po zbirkama, koje su otvorene, već se svi nalaze izvan zbirki.

Predmeti se čuvaju u beskiselinskim kutijama, u čuvaonici zaštićenoj od svjetla. Likovna se građa čuva na katu Agencije, u policama, zaštićena pucketavom folijom.

Preporuka matičara je da se odradi revizija muzejske građe koja bi bila poticaj boljoj sistematizaciji zbirki Muzeja, u čemu matičari druge razine mogu ponuditi svoju pomoć.

Andreja Šimičić, viša kustosica

Muzej Slavonije
Odjel umjetničkog obrta
Osijek, 6. lipnja 2024.

Izvješće o provedenom stručnom nadzoru u Muzeju Valpovštine u Valpovu

U skladu s odredbama Pravilnika o načinu i mjerilima za povezivanje u Sustav muzeja Republike Hrvatske (NN 16/2019), te Programa o provedbi poslova matičnosti Muzeja Slavonije, Osijek za 2024. godinu obavljen je stručni nadzor u Muzeju Valpovštine u Valpovu, 6. lipnja 2024. godine.

Stručni nadzor nad umjetničkim zbirkama i zbirkama primijenjene umjetnosti, odnosno zbirkama u kojima su navedeni predmeti sistematizirani, obavila je Andreja Šimičić, viša kustosica u prisutnosti voditelja Muzeja Valpovštine kustosa Stjepana Vidakovića, matičara 2. razine Muzeja Slavonije Ante Grubišića, muzejskog savjetnika, Ksenije Katalinić, muzejske savjetnice, Tünde Šipoš Živić, kustosice i Katarine Dimšić, kustosice Etnografskog odjela Muzeja Slavonije.

Stručni nadzor je obuhvaćao način vođenja muzejske dokumentacije, stanje muzejske građe u čuvaonicama, te stalni muzejski postav.

Muzej Valpovštine je opći (zavičajni) muzej kojega je osnovalo Društvo prijatelja starina 1956. godine. U razdoblju od 1995. do 2006. godine muzej je bio zatvoren. Smješten je u baroknom dvorcu Prandau – Normann u centru Valpova. Muzej djeluje u sklopu Ustanove za kulturne djelatnosti *Ante Evetović Miroljub* u Valpovu (ravnatelj Zvonko Barišić)

U muzeju rade kustos / voditelj muzeja, kustosica pripravnica i čistačica (zaposlena u Ustanovi za kulturne djelatnosti *Ante Evetović Miroljub*)

Sadržaj i način vođenja muzejske dokumentacije

Knjiga inventara

Muzej ima dvije rukopisne Inventarne knjige od 1956. do 1996. godine. Prva knjiga ima brojeve od 1 do 778 a druga od 779 do 1481. Postoji također Knjiga ulaza s brojem upisa 2004.

Od 2010. godine vodi se Knjiga inventara u računalnom programu M++.

Muzejska građa Muzeja Valpovštine organizirana je unutar zbirke:

Kulturno povijesna zbirka

Geološko – mineraloška zbirka
Arheološka zbirka
Vatrogasna zbirka
Zbirka drugog svjetskog rata i NOB-a
Zbirka građanskog života
Povijesna zbirka
Zbirka fotografija
Etnografska zbirka
Lovačka zbirka
Zbirka modernih slika 20. stoljeća
Zbirka industrijske baštine
Muzejska knjižnica
Arhiv
Hemeroteka

Dio likovne građe sistematiziran je u *Likovnoj zbirci*:

Broj predmeta: 28

Vrsta predmeta: slike, crteži

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Ostala umjetnička građa i građa primijenjene umjetnosti nije izdvojena kao zasebna zbirka već se nalaze u *Zbirci građanskog života* koju čini obrtništvo, školstvo, sport i uporabni predmeti u domaćinstvu, u *Kulturno-povijesnoj zbirci* gdje se u najvećoj mjeri nalaze uporabni i umjetnički predmeti iz ostavštine valpovačkih vlastelina Hillebrand von Prandau i Normann von Ehrenfels te u *Povijesnoj zbirci* u kojoj se nalaze uporabni predmeti u vlasništvu pojedinaca ili organizacija s prostora Valpovštine.

Kulturno-povijesna zbirka

Broj umjetničkih predmeta: 105 predmet

Vrsta predmeta: slike, crteži, grafike, reljefi, skice, litografije

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Broj predmeta primijenjene umjetnosti: 237 predmet

Vrsta predmeta: namještaj, posuđe, uporabni predmeti

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Povijesna zbirka

Broj umjetničkih predmeta: 29 predmeta

Vrsta predmeta: crteži, slika

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Broj predmeta primijenjene umjetnosti: 7 predmet

Vrsta predmeta: namještaj, uporabni predmet

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Zbirka građanskog života

Broj umjetničkih predmeta: 47 predmeta

Vrsta predmeta: reprodukcije, slike, figurice

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Broj predmeta primijenjene umjetnosti: 36 predmeta

Vrsta predmeta: uporabni predmeti, posuđe za jelo, namještaj

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Vatrogasna zbirka

Broj umjetničkih predmeta: 3 predmeta

Vrsta predmeta: slika, kip, kolaž na drvetu

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Broj predmeta primijenjene umjetnosti: 0 predmeta

Vrsta predmeta: /

Razina opisa: osnovni podaci (naziv, naslov, mjere, mjesto, vrijeme) / prošireni upis (opis, sadržajna obrada)

Stanje inventarizacije (lipanj 2024.)

U muzejski program M++ ukupno je upisano 8366 muzejskih predmeta.

Stalni postav / izložbe

Stalna izložba Ostavština plemićke obitelji Prandau – Normann nalazi se u šest prostorija na prvom katu istočnog krila dvorca te su izloženi umjetnički predmeti i predmeti primijenjene umjetnosti.

Sedma prostorija u nizu je za povremene izložbe. Tijekom obilaska Muzeja postavljena je privremena izložba *Hrvatska moderna iz fundusa Muzeja Valpovštine*. (ukupno 20 slika iz *Likovne zbirke*)

Stalna izložba geološke zbirke, u prizemlju dvorca.

Stanje u čuvaonicama

Čuvaonice se nalaze na prvom katu zapadnog dijela dvorca.

Predmeti umjetničkog obrta su pohranjeni u ormare, na police, prekriveni tkaninom a dio je nezaštićen. Čuvaonice su djelomično opremljene skladišnom opremom za smještaj muzejske građe.

Zaključak

Muzej ima premali broj stručnih osoba za obavljanje svih stručnih poslova, administrativnih poslova i rada s posjetiteljima.

Umjetnički predmeti i predmeti primijenjene umjetnosti su inventarizirani u računalni program M++.

Čuvaonice je hitno potrebno zaštititi od dnevnog svjetla (tamo gdje nije), nabaviti adekvatne police i ormare (metalne) te sitniju građu pohraniti u beskiselinske kutije. Također je potrebno nabaviti mjerače temperature i vlage kako bi se mogli pratiti uvjeti pohrane muzejske građe.

Andreja Šimičić, viša kustosica